

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 25C/217/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1115231551
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Denisa Drúžková
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2018:1115231551.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudkyňou Mgr. Denisou Drúžkovou v spore žalobcu: R.. B. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. D. XX, M. I. O., proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Súd žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 15.12.2015 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 5.000,- eur ako nemajetkovú ujmu spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % odo dňa 17.08.2015, a to titulom zodpovednosti štátu za škodu vzniknutú nesprávnym úradným postupom a nezákonnými rozhodnutiami.

2. Žalobu odôvodnil žalobca tým, že je od 11.05.2004 držiteľom preukazu občana zdravotne ťažko postihnutého so sprievodom, pričom od uvedeného dátumu mu nebol zo strany Sociálnej poisťovne priznaný invalidný dôchodok. Tento stav Sociálna poisťovňa udržiava aj napriek tomu, že žalobca svoje právo viackrát úspešne uplatnil na Krajskom a Najvyššom súde SR prostredníctvom preskúmania rozhodnutí Sociálnej poisťovne.

Žalovaný v konaní č. 530 308 1810 rozhodoval o priznaní invalidného dôchodku, ktorý sa viaže na uznanie občana ako zdravotne ťažko postihnutého, čo nastalo už 11.05.2004. V uvedenom konaní vydal žalovaný niekoľko rozhodnutí, o ktorých súd rozhodol ako o nezákonných:

1. Rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 21.07.2004, č.k. 5303081810, zrušil Najvyšší súd SR sp. zn. 4 So 83/2005 zo dňa 07.06.2006,

2. Rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 28.10.2013, č.k. 5303081810 - I., Rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 28.10.2013, č.k. 5303081810 - II., Rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 28.10.2013, č.k. 5303081810 - III., zrušil Krajský súd v Košiciach rozsudkom č.k. 8Sd/78/2013-46 zo dňa 12.08.2014,

3. Rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 21.03.2011, č.k. 5303081810, Rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 30.09.2010, č.k. 5303081810, Rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 21.09.2010, č.k. 5303081810, Rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 22.10.2009, č.k. 5303081810, Rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 21.11.2007, č.k. 5303081810, Rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 14.11.2007, č.k. 5303081810, Rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 21.09.2010, č.k. 5303081810, Rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 21.03.2011, č.k. 5303081810, Rozhodnutie Sociálnej poisťovne

zo dňa 24.05.2011, č.k. 5303081810, zrušil Krajský súd v Košiciach rozsudkom č.k. 2Sd/15/2008-169 zo dňa 23.10.2012.

Žalobca sa pokúšal o predbežné prerokovanie nároku na základe písomnej žiadosti zo dňa 10.02.2015, ktorá bola 19.02.2015 postúpená žalovanému. Ku dňu podania žaloby sa žalovaný k jeho žiadosti nevyjadril. Žalobca sa domáhal ochrany svojho práva tiež u verejnej ochrankyne práv, ktorá vo výslednom vybavení podnetu konštatovala, že Sociálna poisťovňa v preskúmanom konaní porušila základné právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

Žalobca vychováva s manželkou tri deti. Za zdravotne ťažko postihnutého bol uznaný od 11.05.2004, pričom prijatím nového zákona o sociálnom poistení bol z plnej invalidity odporúčaný ako 51-ročný sa zaradiť na pracovnom trhu. Až v roku 2006 mu bol rozhodnutím NS SR invalidný dôchodok vrátený (iba čiastočný). V roku 2006 bol vydaný nález ÚS SR, ktorý sleduje odstránenie a zmiernenie tvrdosti zákona o sociálnom poistení. Napriek uvedeným zmenám bol žalobcovi priznaný už len čiastočný invalidný dôchodok a suma dôchodku sa ešte výrazne znížila. Zo dňa na deň sa rodina dostávala do existenčných problémov. Syn, ktorý študoval na vysokej škole si "privyrábal" darovaním krvi. Chronický stres ukončil ustálený a bežný spôsob rodinného života žalobcu, v dôsledku čoho stratil 50 kg telesnej hmotnosti. Po ďalších rozhodnutiach súdov z roku 2012 a 2014 bol presvedčený, že Sociálna poisťovňa bude rešpektovať tieto rozhodnutia ako i znalecký posudok. Zdravotný stav žalobcu sa ešte viac zhoršuje, je dezintegrovaný tak spoločensky ako aj pracovne. Psychicky sa cíti diskomfortne, je frustrovaný z nemožnosti domôcť sa toho, na čo má v zmysle zákona právo. Celé konanie predlžuje žalovaný v opakovaných posúdeniach zdravotného stavu, znaleckých posudkoch a súdnych konaniach, pričom žalobca má záujem len na kľudnom prežití zbytku života. S poukázaním na uvedené skutočnosti sa žalobca domnieva, že samotné konštatovanie, že jeho právo bolo porušené nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú konaním žalovaného, a preto sa domáha náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri právnom posúdení nároku žalobca apeloval najmä na posúdenie jeho osoby ako občana, ktorý si riadne plnil svoje povinnosti voči žalovanému a na závažnosť dôsledkov, ktoré mu vznikli v súkromnom a spoločenskom živote.

Žalovaný vydal rozhodnutia, ktoré boli zrušené súdmi, tým bol naplnený predpoklad nezákonného rozhodnutia s odkazom na ust. § 5 a nasl. Zákona č. 514/2003 Z.z. V prípade nesprávneho úradného postupu zdôraznil najmä zbytočné prieťahy v konaní a iný nezákonný zásah do práv. Ku konštatovaniu porušenia práva na prerokovanie bez zbytočných prieťahov uviedol právny názor Verejnej ochrankyne práv. Žalobca poukázal najmä na celkovú dĺžku konania a zároveň na neustále opakované úkony zo strany žalovaného, ktoré zasahovali do jeho života a práva na pokojný a dôstojný život. Pri úvahe o priznaní je podľa žalobcu treba prihliadať k celkovej dobe, po ktorú konanie trvalo, a teda nielen k dobe, po ktorú dochádzalo k prieťahom v zmysle nečinnosti, pričom celé konanie žalovaného, hoci je rozdelené na viaceré čiastkové konanie, je potrebné považovať za jedno konanie, v ktorom sa žalobca domáha priznania invalidného dôchodku v zákonnej výške.

Keďže žalobca v rámci žaloby uplatňuje nároky, ktoré vznikli pred účinnosťou platného znenia zákona č. 514/2003 Z.z., žalobca považuje za nutné aplikovať intertemporálne ustanovenia a pri výklade aplikovať aj predchádzajúce znenie cit. zákona. V tejto súvislosti zdôraznil najmä ustanovenia upravujúce nesprávny úradný postup, ktoré nepožadujú pre priznanie nároku v dôsledku prieťahov v konaní (povinnosť vydať rozhodnutie, nečinnosť alebo zbytočné prieťahy) osobitné rozhodnutie príslušného orgánu.

3. Žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. Vo svojom vyjadrení k žalobe uviedol, že žalobca sa náhrady škody vo forme nemajetkovej ujmy domáha z dôvodu, že mu žalovaný od 11. mája 2004 nepriznal invalidný dôchodok, napriek skutočnosti, že od uvedeného dňa je žalobca držiteľom preukazu občana zdravotne ťažko postihnutého so sprievodom a táto skutočnosť je podľa žalobcu zákonnou podmienkou priznania invalidného dôchodku. Ustanovenie § 70 zákona č. 461/2003 Z.z. však medzi podmienky nároku na invalidný dôchodok nezaraďuje žalobcom uvádzanú podmienku, a to získanie preukazu občana zdravotne ťažko postihnutého so sprievodom. Medzi zákonné podmienky zákon č. 461/2003 Z.z. zaraďuje iba vznik invalidity, získaný počet rokov invalidného poistenia a negatívnu podmienku nesplnenia podmienok nároku na starobný dôchodok žiadateľom alebo nepriznanie predčasného starobného dôchodku žiadateľovi. Žalovaný sa pri rozhodovaní o nároku na invalidný dôchodok od 11. mája 2004 zameriaval výlučne na skutočnosť, či má od uvedeného dátumu

žalobca nárok na invalidný dôchodok alebo nárok na čiastočný invalidný dôchodok. Toto rozhodovanie je závislé od znaleckého dokazovania a z tohto dôvodu boli rozhodnutia Sociálnej poisťovne viackrát zrušené a vec vrátená Sociálnej poisťovni na ďalšie konanie.

Žalobca sa náhrady nemajetkovej ujmy domáha tiež poukázaním na prietahy v konaní, ktoré žalovaný spôsobil. Prietahy vznikli opakovaným posudzovaním zdravotného stavu žalobcu, vypracovávaním znaleckých posudkov a existenciou súdnych konaní. Žalobca žiadnym spôsobom neupresnil obdobia, v ktorých podľa jeho názoru došlo k prietahom v konaní a tiež nepreukázal, že predmetné prietahy vznikli zavinením žalovaného. Posudzovanie zdravotného stavu a vypracovávanie znaleckých posudkov je odôvodnené ustanovením § 71 zákona č. 461/2003 Z.z., nakoľko bez týchto úkonov nie je možné posúdiť mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Žalovaný vykonal všetky predmetné úkony v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a nie sú mu známe skutočnosti, že by niektoré posudzovanie zdravotného stavu alebo vypracovanie znaleckého posudku bolo nezákonné, resp. nad rámec potrebný pre účely konania o invalidnom dôchodku žalobcu a tým by žalovaný spôsobil prietahy v konaní.

V súvislosti s uplatnenou nemajetkovou ujmovou žalovaný poukázal na kritériá obsiahnuté v ust. § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., vychádzajúc z ktorých má za to, že žalobca nepreukázal relevantným spôsobom, ako mu škoda vznikla a akým spôsobom mal žalovaný svojím konaním zasiahnuť do jeho osobnostných práv. Rovnako podľa žalovaného neboli žalobcom preukázané základné zákonné predpoklady, a to vznik škody, jej výška a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a konaním žalovaného. Žalovaný tiež neeviduje písomnú žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku pred začatím súdneho konania, a preto namietal i splnenie podmienky predbežného prerokovania nároku žalobcu podľa § 15 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. pred začatím súdneho konania. Rovnako namietal aj uplatnené úroky z omeškania.

4. K vyjadreniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca tak, že zodpovednosť založená zákonom č. 514/2003 Z.z. je osobitnou zodpovednosťou a nie je možné na ňu uplatniť ustanovenia Občianskeho zákonníka, čoby súkromnoprávneho kódexu. Režim vzniku zodpovednosti je postavený na objektívnom prvku, kedy pri naplnení určitých podmienok vzniká zodpovednosť určitého subjektu a následkom vzniku zodpovednosti je možná náhrada škody, resp. nemajetkovej ujmy. Tak ako žalobca poukázal už v žalobe, zo strany žalovaného došlo k naplneniu všetkých predpokladov na vznik zodpovednosti v zmysle zákona, zároveň boli v žalobe označené všetky skutočnosti, na základe ktorých malo k vzniku zodpovednosti dôjsť a tie boli podložené pripojenými listinnými dôkazmi. K návrhu na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uviedol, že táto bola zaslaná zodpovednému subjektu, ktorý ju následne postúpil. Nemôže byť na ťarchu žalobcu, že chybou protistrany sa k nej nemala dostať. Žalobca považoval za dôležité poukázať aj na odôvodnenie výšky požadovanej nemajetkovej ujmy, keď táto suma vychádza z bežnej rozhodovacej praxe Ústavného súdu SR, ktorý napr. pri súdnych prietahoch trvajúcich 10 rokov priznáva 5.000,- eur (napr. I. ÚS 57/2016). Zároveň žalobca poukázal aj na skutočnú škodu spôsobenú nezákonným postupom žalovaného tým istým konaním, na základe ktorého požaduje nemajetkovú ujmu. Ako prílohu k svojmu vyjadreniu priložil výpočet úrokov z omeškania za obdobie od 24.08.2004 až do 24.02.2015 v celkovej výške 5.806,95 eur, ktoré si ako vzniknutú škodu žalobca plánuje vymáhať obdobnou žalobou.

5. Žalovaný sa vyjadril k obsahu podania žalobcu písomne tak, že sa v plnom rozsahu pridržiava svojho vyjadrenia k žalobe. Pokiaľ ide o skutočnú škodu pozostávajúcu z úrokov z omeškania vo výške 5.806,95 eur, žalovaný poukázal na to, že ide o nový nárok, ktorý si žalobca neuplatnil v rámci predbežného prerokovania nároku na náhrady škody a ani v rámci žaloby, a z toho dôvodu žalovaný namietal prípustnosť jeho uplatnenia v tomto súdnom konaní. Žalovaný zároveň uviedol, že v súčasnosti stále prebieha súdne konanie o určenie výšky invalidného dôchodku žalobcu, pričom rozhodnutie súdu v tejto veci bude pre Sociálnu poisťovňu záväzné. Ak z rozhodnutia súdu vyplynie, že dôchodok žalobcu bol vyplácaný v nižšej sume, ako mal byť, Sociálna poisťovňa rozdiel doplatí vo forme doplatku na dôchodku. Z tohto dôvodu nie je možné nedoplatok na dôchodku duplicitne požadovať ako skutočnú škodu aj v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Nárok na náhradu škody vo forme úroku z omeškania rovnako nie je možné uznať, pretože invalidný dôchodok je dôchodková dávka, na ktorú vzniká nárok za splnenia zákonom ustanovených podmienok, a preto pri omeškaní jej plnenia nemožno požadovať úrok z omeškania tak, ako to je vo vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom pri omeškaní s plnením peňažného dlhu.

6. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 10.04.2017 upresnil žalobu tak, že poukaz na nezákonné rozhodnutia je len podporným tvrdením vo vzťahu k tvrdenému nesprávnemu úradnému postupu.

7. Písomným podaním zo dňa 24.07.2018 doručeným súdu dňa 25.07.2018 žalobca navrhol, zhodne so svojim ústnym prednesom na pojednávaní dňa 01.06.2018, zmenu žaloby v časti I. tak, že žiadal, aby súd uložil žalovanému povinnosť uhradiť mu za vznik nemajetkovej ujmy za ním vydané nezákonné rozhodnutia sumu vo výške 2.500,- eur, za vznik nemajetkovej ujmy za nesprávny úradný postup a to za zbytočné prieťahy v konaní sumu vo výške 1.250,- eur a za vznik nemajetkovej ujmy za nesprávny úradný postup a to za iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb sumu vo výške 1.250,- eur, spolu 5.000,- eur s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % odo dňa 17.08.2015, všetko podľa zákona č. 514/2003 Z.z., a to do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Ohľadom vzniku nemajetkovej ujmy spôsobenej žalovaným za vydané nezákonné rozhodnutia v sume vo výške 2.500,- eur žalobca poukázal na chronológiu rozhodovania o jeho nároku na invalidný dôchodok. Žalovaný vydal za 14 rokov celkovo 20 rozhodnutí, ktoré boli v štyroch súdnych konaniach pre nezákonnosť zrušené a doteraz nie je žiadne právoplatné rozhodnutie viažuce sa k 11.05.2004.

Žalobca uviedol, že žalovaný v období od roku 2004 doteraz vydal tieto nezákonné rozhodnutia:

1. rozhodnutie č. 530 308 1810 zo dňa 21.07.2004
2. rozhodnutie č. 530 308 1810 zo dňa 14.11.2007
3. rozhodnutie č. 530 308 1810 zo dňa 21.11.2007
4. rozhodnutie č. 530 308 1810 zo dňa 22.10.2009
5. rozhodnutie č. 530 308 1810 zo dňa 21.09.2010
6. rozhodnutie č. 530 308 1810 zo dňa 30.09.2010
7. rozhodnutie č. 530 308 1810 zo dňa 21.03.2011
8. rozhodnutie č. 530 308 1810 0 zo dňa 21.03.2011
9. rozhodnutie č. 530 308 1810 zo dňa 24.05.2011
10. rozhodnutie č. 530 308 1810 0 - I. zo dňa 28.10.2013
11. rozhodnutie č. 530 308 1810 0 - II. zo dňa 28.10.2013
12. rozhodnutie č. 530 308 1810 0 - III. zo dňa 28.10.2013
13. rozhodnutie č. 530 308 1810 0 - I. zo dňa 14.01.2015
14. rozhodnutie č. 530 308 1810 0 - II. zo dňa 14.01.2015
15. rozhodnutie č. 530 308 1810 0 - III. zo dňa 14.01.2015
16. rozhodnutie č. 530 308 1810 0 - I. zo dňa 05.08.2015
17. rozhodnutie č. 530 308 1810 0 - II. zo dňa 05.08.2015
18. rozhodnutie č. 530 308 1810 0 - III. zo dňa 05.08.2015
19. rozhodnutie č. 530 308 1810 0 zo dňa 06.08.2015
20. rozhodnutie č. 530 308 1810 0 - I. zo dňa 14.11.2015

Rozhodnutia uznávajúce nárok na invalidný dôchodok za obdobie od 11.05.2004 do 07.04.2010 (citované vyššie pod bodmi 2., 4., 11. a 14.) vydávané žalovaným sú podľa žalobcu nezákonné a vydané v rozpore so zákonom č. 529/2006 Z.z. prijatom po Náleze ÚS SR z 07.06.2006, a to čo sa týka spôsobu výpočtu invalidného dôchodku podľa § 263a ods. 5. Najvyšší invalidný dôchodok priznaný žalobcovi k 11.05.2004 a vyplácaný od 24.01.2008 do 07.04.2010 je z nároku vyplývajúcom zo zaradenia žalobcu do II. pracovnej kategórie a prvýkrát to žalovaný priznal až svojím rozhodnutím č. 530 308 1810 0 - I. z 05.08.2015 (8.224,- Sk), i keď to mala urobiť svojím rozhodnutím č. 530 308 1810 z 14.11.2007 (vtedy nezákonne len 3.086,- Sk). Podľa žalobcu to žalovaný urobil svojvoľne a opakovane, v rozpore so zákonnými ustanoveniami.

Rozhodnutia uznávajúce nárok na invalidný dôchodok za obdobie od 08.04.2010 do 07.03.2015 (citované vyššie pod bodmi 5., 6., 7., 8., 9., 12. a 15.) vydávané žalovaným sú podľa žalobcu rovnako nezákonné a vydané v rozpore so zákonom č. 529/2006 Z.z. prijatom po Náleze ÚS SR z 07.06.2006, a to čo sa týka spôsobu výpočtu invalidného dôchodku podľa § 263a ods. 5. Žalovaný určil sumu invalidného dôchodku v súlade so zákonom až svojím rozhodnutím č. 530 308 1810 0 - II. z 05.08.2015 (491,40 eur), i keď to mala urobiť už svojím rozhodnutím č. 530 308 1810 z 21.09.2010 (vtedy nezákonne len 260,60 eur).

Za žalovaným vydávané nezákonné rozhodnutia bola žalobcovi žalovaným vyplatená suma doplatkom invalidného dôchodku vo výške 3.992,63 eur až dňa 03.02.2015 a suma vo výške 12.093,61 eur až dňa 27.08.2015, spolu suma vo výške 16.086,24 eur za obdobie od 24.01.2008 do 07.03.2015.

Žalobca ďalej poukázal na ust. § 5 ods. 3 a § 6 ods. 3 zákona č. 614/2003 Z.z., podľa ktorého nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť aj vtedy, ak sa jedná o rozhodnutie, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť a takéto rozhodnutie bolo zrušené na základe riadneho opravného prostriedku.

Následkom nezákonných rozhodnutí vznikla žalobcovi nemajetková ujma, ktorá by mu pri absencii nezákonných rozhodnutí nevznikla. Nezákonné vysoké poníženie jediného peňažného príjmu z invalidného dôchodku pre chod rodiny s manželkou dôchodkyňou, štyrmi vnúčatami a so synom študentom na vysokej škole nepostačovali a žalobca si musel požičiavať financie. Žalovaný z neho spravil žobráka, bez čo len nejakého prihliadnutia na jeho ťažký zdravotný stav, ktorý sa mu i týmto začal zhoršovať, bol dezintegrovaný, vytrhnutý z doterajšieho spôsobu života a prostredia, v ktorom žije a pracuje. Život sa mu obrátil hore nohami, ťažko sa mu píše o tom, že schudol 50 kíl, keď nebolo čo jesť. To boli závažné následky, ktoré zasiahli žalobcovi do jeho osobnostných práv a to jeho práva na súkromný a rodinný život a vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho opakované pôsobenie, jeho trvanie, dopad a dôsledky ich považuje za značné a nedajú sa vrátiť späť do pôvodného stavu. Podľa žalobcu je nepochybné, že ujmu, ktorá mu vznikla, by na jeho mieste každá iná osoba považovala za ujmu objektívne závažnú.

Ohľadom vzniku nemajetkovej ujmy spôsobenej žalovaným za nesprávny úradný postup a to za zbytočné prietahy v konaní v sume vo výške 1.250,- eur žalobca uviedol, že Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 23.10.2012 zrušil rozhodnutia Sociálnej poisťovne a na základe znaleckého posudku súdom ustanoveného znalca zaviazal Sociálnu poisťovňu priznať navrhovateľovi plný invalidný dôchodok ako i sa zaoberať námietkami navrhovateľa týkajúcimi sa výpočtu sumy invalidného dôchodku, ktoré uviedol v jednotlivých opravných prostriedkoch. Sociálna poisťovňa sa neodvolala a rozsudok č.k. 25Sd/15/2008-169, ktorý nadobudol právoplatnosť 20.12.2012, jej bol doručený spolu s dávkovým spisom 04.12.2012. Posudkový spis bol Sociálnej poisťovni, ústredie doručený dňa 10.01.2013. Lehota na vydanie rozhodnutia preto začala plynúť od 11.01.2013. Z dôvodu, že posudkový spis nebol vrátený z krajského súdu pobočky v Spišskej Novej Vsi, ale nesprávne Sociálnej poisťovni, ústredie dňa 10.01.2013, bol žalobca informovaný o predĺžení lehoty na vydanie rozhodnutia o 60 dní listom zo Sociálnej poisťovne, ústredie zo dňa 05.02.2013. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie č. 530 308 1810 0 zo dňa 09.04.2013 bolo konanie o invalidnom dôchodku prerušené z dôvodu, že k posúdeniu zdravotného stavu bol potrebný aj znalecký posudok, na základe ktorého krajský súd rozhodol a ktorý nebol predložený posudkovému lekárovi, bol tento listom zo dňa 27.02.2013 dodatočne vyžiadaný. Žalobca prevzal rozhodnutie o prerušení konania dňa 19.04.2013, týmto dňom prestala plynúť lehota na vydanie rozhodnutia. Sociálna poisťovňa sa rozhodla nerešpektovať názor súdu vyslovený v jeho rozsudku a dala vypracovať nový znalecký posudok, ktorý bol Sociálnej poisťovni, pobočke v Spišskej Novej Vsi predložený dňa 07.06.2013, čím opätovne začala plynúť lehota na vydanie rozhodnutia od 100. dňa. Na základe dvoch znaleckých posudkov bola posudkovým lekárom sociálneho poistenia vypracovaná dňa 04.09.2013 nová lekárska správa, ktorou bol žiadateľ uznaný za invalidného, ale len v takom istom rozsahu ako pred súdnym konaním. Na základe tejto lekárskej správy boli vydané 3 rozhodnutia zo dňa 28.10.2013, čím bolo konanie skončené. Konanie bolo ukončené namiesto zákonnej 120 dňovej lehoty až na 243. deň, to znamená až o 123 dní neskôr, než ukladá zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. V tejto súvislosti žalobca poukázal i na upovedomenie verejnej ochrankyne práv o výsledku vybavenia jeho podnetu.

I z dôvodov prietahov v konaní za obdobie od 11.01.2013 do 28.10.2013 boli žalobcovi nezákonnými rozhodnutiami vrátené vratky v sume vo výške 16.086,24 eur v roku 2015 na invalidnom dôchodku oneskorene.

Ohľadom vzniku nemajetkovej ujmy spôsobenej žalovaným za nesprávny úradný postup a to za iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb v sume vo výške 1.250,- eur žalobca poukázal najmä na celkovú dĺžku konania 14 rokov a zároveň na neustále opakované úkony zo strany žalovaného, ktoré zasahovali do jeho života (opakované znalecké posudky, domáhanie sa preskúmania rozhodnutí a neustále dožadovanie sa informácií) a práva na pokojný a dôstojný život. Ako

dôkaz jeho tvrdení na závažnosť zásahu do jeho subjektívnych práv a celkovú dĺžku konania zdôraznil stranu č. 7 rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 12.08.2014 sp. zn. 8Sd/78/2013-46.

8. Súd uznesením sp. zn. 25C/217/2015 zo dňa 22.08.2018 pripustil zmenu žaloby tak, že žalobný petit v časti I. bude znieť:

"Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu vo výške 2.500,- eur titulom nezákonných rozhodnutí, nemajetkovú ujmu vo výške 1.250,- eur titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v zbytočných prietahoch v konaní a nemajetkovú ujmu vo výške 1.250,- eur titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v inom nezákonnom zásahu do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb, spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 5.000,- eur odo dňa 17.08.2015, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku."

9. Žalovaný sa po zmene žaloby k veci písomne vyjadril tak, že v súlade a § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. si právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Žalovaný v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že ani jedno zo žalobcom uvedených rozhodnutí žalovaného nenadobudlo právoplatnosť, a preto si v príčinnej súvislosti s nimi nie je možné uplatniť právo na náhradu škody. Podľa osobitnej časti dôvodovej správy k § 6 zákona č. 514/2003 Z.z. účelom konania o náhrade škody nie je zisťovanie nezákonnosti rozhodnutia, nakoľko to nie je možné a ani účelné. Nezákonnosť rozhodnutia musí byť v čase prejednávania nároku o náhrade škody už konštatovaná príslušným orgánom, ktorý je podľa procesných predpisov oprávnený zrušiť nezákonné rozhodnutie pre jeho nezákonnosť. Podmienkou priznania nároku je teda to, že nezákonné rozhodnutie príslušný orgán zmenil alebo zrušil. Tým sa zabezpečuje, že otázku, či je v danom prípade právoplatné rozhodnutie nezákonné, zodpovedne zväžil už pred začatím konania o náhrade škody kvalifikovaný orgán.

Žalovaný rovnako odmietal argumentáciu žalobcu opierajúcu sa o ustanovenie § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., podľa ktorého existencia právoplatnosti rozhodnutia nie je vyžadovaná pri tých rozhodnutiach, ktoré sú vykonateľné bez ohľadu na ich právoplatnosť. Právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí žalovaného je upravená § 213 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Za právoplatné rozhodnutie sa považuje doručené rozhodnutie, proti ktorému sa nemožno odvolať. Za vykonateľné rozhodnutie sa považuje každé rozhodnutie po uplynutí lehoty na plnenie, a ak v rozhodnutí nie je uložená povinnosť na plnenie, rozhodnutie je vykonateľné, len čo nadobudne právoplatnosť. Z uvedených ustanovení zákona o sociálnom poistení je podľa žalovaného zrejmé, že rozhodnutia žalovaného o invalidnom dôchodku žalobcu nemôžu byť vykonateľné, nakoľko a) nenadobudli právoplatnosť, b) im neuplynula lehota na plnenie, ktorá plynie, ktorá plynie iba právoplatným rozhodnutiam. Absencia právoplatnosti a vykonateľnosti rozhodnutí žalovaného o invalidnom dôchodku žalobcu tak podľa názoru žalovaného vylučuje možnosť považovať tieto rozhodnutia za nezákonné v intenciách ustanovenia § 6 zákona č. 514/2003 Z.z.

Žalovaný súčasne namietal tvrdenie žalobcu, že z dôvodu poklesu sumy jeho invalidného dôchodku nemal ani čo jesť, a preto schudol 50 kíl. S poukazom na bod 50 odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Sd/13/2015 zo dňa 14.03.2017 mal žalovaný za to, že pokles hmotnosti žalobcu bol podmienený jeho liečbou a diétou, teda nie z dôvodu, že by kvôli nedostatku finančných prostriedkov nemal čo jesť.

K uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy titulom prietahov v konaní žalovaný uviedol, že konanie o invalidnom dôchodku žalobcu si odôvodnene vyžadovalo opakované posudzovanie zdravotného stavu žalobcu a následné vypracovávanie znaleckých posudkov. Posudzovanie zdravotného stavu a vypracovávanie znaleckých posudkov je odôvodnené ustanovením § 71 zákona č. 461/2003 Z.z., nakoľko bez týchto úkonov nie je možné posúdiť mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Žalovaný vykonal všetky predmetné úkony v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a nie sú mu známe skutočnosti, že by niektoré posudzovanie zdravotného stavu alebo vypracovanie znaleckého posudku bolo nezákonné, resp. nad rámec potrebný pre účely konania o invalidnom dôchodku žalobcu a tým by žalovaný spôsobil prietahy v konaní. Žalovaný v súlade s § 210 ods. 2 zákona o sociálnom poistení rozhodne o poistnom a dávkach do 60 dní a v mimoriadne zložitých prípadoch do 120 dní odo dňa začatia konania. Žalovaný je povinný zákonom stanovené lehoty dodržiavať vo vzťahu k začatiu konania, teda nie v prípadoch po vrátení veci súdom, kedy predmetné konanie podľa

zákona o sociálnom poistení nezačína, ale pokračuje. Žalovaný si je súčasne vedomý, že aj v prípade pokračovania v konaní, je potrebné vydať nové rozhodnutie v primeranej lehote, aby nedochádzalo k prietiahom v konaní. Vo veci žalobcu zisťovanie skutkového stavu objektívne trvalo dlhšie obdobie z dôvodu potreby vykonania znaleckého dokazovania. Žalovaný preto v súlade so zákonom lehotu na vydanie rozhodnutia o invalidnom dôchodku predĺžil o ďalších 60 dní a konanie tiež na nevyhnutný čas prerušil, pričom v priebehu konania nebol v žiadnom období neodôvodnene nečinný. Žalovaný si preto nie je vedomý skutočnosti, že by spôsobil prietahy v konaní, ktoré by následne boli v príčinnej súvislosti so žalobcom požadovanou škodou. Žalovaný si rovnako nie je vedomý ani skutočností, ktoré by jeho konanie vo veci invalidného dôchodku žalobcu umožňovali klasifikovať ako iný nezákonný zásah. Poukázanie na celkovú dĺžku konania ešte neprejudikuje nesprávny úradný postup žalovaného. Rovnako žalovaný nezodpovedá ani za dĺžku súdnych konaní, ktoré sa značnou časťou podieľajú na celkovej dĺžke konania o invalidnom dôchodku žalobcu.

V súvislosti s uplatnenou nemajetkovou ujmom žalovaný poukázal na kritériá uvedené v ustanovení § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., na základe ktorých žalobca podľa názoru žalovaného nepreukázal relevantným spôsobom, ako mu škoda vznikla a akým spôsobom mal žalovaný svojím konaním zasiahnuť do jeho osobnostných práv. Rovnako neboli podľa žalovaného žalobcom preukázané základné zákonné predpoklady, a to vznik škody, jej výška a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a konaním žalovaného.

V súvislosti s uplatnenými úrokmi z omeškania žalovaný uviedol, že mu nie je zrejmé, prečo žalobca určil úrok z omeškania podľa Obchodného zákonníka vo výške 8,05 % a nie podľa Občianskeho zákonníka vo výške 5,05 %.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný naďalej žiadal žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietnuť.

10. Súd sa oboznámil s písomnými vyjadreniami a ústnymi prednesmi sporových strán, vykonal dokazovanie obsahom pripojeného spisu Sociálne poisťovne č. 5303081810, výsluchom žalobcu a oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými do súdneho spisu, a zistil nasledovný skutkový stav.

11. Z obsahu pripojeného spisu Sociálnej poisťovne č.k. 5303081810 súd zistil, že rozhodnutím zo dňa 06.09.1994 v spojení s rozhodnutím zo dňa 01.12.1994 bol žalobcovi priznaný invalidný dôchodok od 28.06.1994. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 21.07.2004 bolo rozhodnuté o znížení invalidného dôchodku žalobcu od 24. augusta 2004 na 4839 Sk mesačne z dôvodu, že dôchodok žalobcu bol priznaný podľa predpisov účinných pred 01.01.2004, preto bolo trvanie invalidity na nárok na invalidný dôchodok preskúmané príslušným posudkovým lekárom sociálneho poistenia, pričom podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia bola určená miera poklesu schopnosti žalobcu vykonávať zárobkovú činnosť na 45 %. Proti rozhodnutiu zo dňa 21.07.2004 podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, na základe čoho Sociálna poisťovňa doručila dňa 17.02.2005 Krajskému súdu v Košiciach návrh na preskúmanie rozhodnutia vo veci dôchodkového poistenia. Krajský súd v Košiciach rozsudkom č.k. 3 Sd 36/05-21 zo dňa 17.03.2005 rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 21.07.2004 potvrdil a účastníkom nepriznal náhradu trov konania. Dňa 18.05.2005 žalobca podal proti uvedenému rozsudku odvolanie, na základe ktorého Najvyšší súd SR rozsudkom č.k. 4 So/83/2005-32 zo dňa 07.06.2006 rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 17.03.2005, č.k. 3Sd 36/05-21 zmenil tak, že rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 21.07.2004 zrušil a vec vrátil Sociálnej poisťovni na ďalšie konania; účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 22.08.2006 bol žalobcovi zvýšený invalidný dôchodok od 01.12.2004 na sumu 6877 Sk mesačne. Na základe kontrolnej lekárskej prehliadky bol posúdený zdravotný stav žalobcu a posudkovým lekárom dňa 19.10.2006 bol posúdený so záverom, že žalobca nie je invalidný, ale je čiastočne invalidný podľa zákona č. 100/1988 Zb. Na podklade posúdenia bol žalobcovi odňatý invalidný dôchodok odo dňa 24.01.2008, o čom Sociálna poisťovňa vydala rozhodnutie zo dňa 21.11.2007 a odo dňa 24.01.2008 bol žalobcovi priznaný čiastočný invalidný dôchodok, o čom Sociálna poisťovňa vydala rozhodnutie zo dňa 14.11.2007. Proti obidvom uvedeným rozhodnutiam podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, na základe čoho Sociálna poisťovňa dňa 09.04.2008 doručila Krajskému súdu v Košiciach návrh na preskúmanie rozhodnutia vo veci dôchodkového poistenia. Krajský súd v Košiciach rozsudkom č.k. 2Sd 15/2008-26 zo dňa 26.08.2008 rozhodnutia Sociálnej poisťovne

zo dňa 14.11.2007 a 21.11.2007 potvrdil a účastníkom nepriznal náhradu trov konania. Dňa 31.10.2008 žalobca podal proti uvedenému rozsudku odvolanie, na základe ktorého Najvyšší súd SR uznesením č.k. 4 So 199/2008 rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 26.08.2008, č.k. 2Sd/15/2008-26 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 22.10.2009 bol žalobcovi priznaný od 24.01.2008 čiastočný invalidný dôchodok v sume 3086 Sk mesačne. Žalobca proti tomuto rozhodnutiu podal dňa 01.02.2010 odvolanie.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 21.09.2010 bol žalobcovi priznaný od 16.09.2010 invalidný dôchodok v sume 260,60 eur mesačne

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 30.09.2010 bolo rozhodnuté o tom, že od 16.09.2010 bude žalobcovi vyplácaný invalidný dôchodok v sume 260,60 eur mesačne, a súčasne sa mu od 24.11.2010 odníma čiastočný invalidný dôchodok,

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 21.03.2011 bol žalobcovi priznaný od 16.09.2010 invalidný dôchodok v sume 316,70 eur mesačne s tým, že nárok na invalidný dôchodok mu vznikol od 08.04.2010, ďalej mu Sociálna poisťovňa zvýšila od 01.01.2011 invalidný dôchodok na sumu 322,50 eur.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 21.03.2011 bolo rozhodnuté, že žalobca má nárok na výplatu invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 01.01.2004 v sume 316,70 eur mesačne a súčasne oznámené, že od 16.09.2010 zanikol žalobcovi nárok na invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31.12.2003.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 24.05.2011 žalobcovi zvýšili od 16.09.2010 invalidný dôchodok v sume 324,70 eur mesačne s tým, že nárok na invalidný dôchodok mu vznikol od 08.04.2010, ďalej mu Sociálna poisťovňa zvýšila od 01.01.2011 invalidný dôchodok na sumu 330,60 eur,

Uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 2 Sd/15/2008-121 zo dňa 05.12.2011 bol ustanovený znalec MUDr. Róbert Čelár, PhD. za účelom posúdenia zdravotného stavu žalobcu od 11.05.2004 do 07.04.2011 s tým, aby znalec uviedol, či v tomto období bol žalobca schopný vykonávať sústavné zamestnanie, a ak áno, akého charakteru. Znalec znalecký posudok predložil súdu dňa 24.05.2012.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom č.k. 2Sd/15/2008-169 zo dňa 23.10.2012 zrušil rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 21.11.2007 č. 530 308 1810, rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo 14.11.2007 č. 530 308 1810 v spojení s rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 22.10.2009 č. 530 308 1810, rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 21.09.2010 č. 530 308 1810, rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 30.09.2010 č. 530 308 1810, rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 21.09.2010 č. 530 308 1810, rozhodnutie Sociálnej poisťovne z 21.03.2011 č. 530 308 1810, ktorým bol žalobcovi priznaný invalidný dôchodok a rozhodnutie z 21.03.2011 o nároku na výplatu invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 01.01.2004 a zániku nároku na invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31.12.2003, rozhodnutie z 24.05.2011 a vrátil ich Sociálnej poisťovni na ďalšie konanie. Žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania v sume 46,88 eur. Rozsudok bol Sociálnej poisťovni doručený dňa 04.12.2012 a nadobudol právoplatnosť dňa 20.12.2012.

Sociálna poisťovňa, ústredie prípisom zo dňa 18.12.2012 žalobcovi oznámila, že bude jeho zdravotný stav opätovne posudzovaný na účely posúdenia nároku na invalidný dôchodok, až následne bude možné realizovať rozsudok Krajského súdu v Košiciach. Krajský súd v Košiciach prípisom zo dňa 07.01.2013 vrátil administratívny spis týkajúci sa žalobcu Sociálnej poisťovni, ústredie Bratislava, spis jej bol doručený dňa 10.01.2013. Prípisom zo dňa 22.01.2013 Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava doručila posudkový spis žalobcu Sociálnej poisťovni, pobočka Spišská Nová Ves. Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava listom zo dňa 05.02.2013 oznámila žalobcovi, že jeho zdravotný stav na realizáciu rozsudku Krajského súdu v Košiciach zatiaľ nebol posúdený z dôvodu, že príslušný lekársky dokumentačný materiál z krajského súdu nebol vrátený pobočke Sociálnej poisťovni v Spišskej Novej Vsi, ale nesprávne Sociálnej poisťovni ústredie dňa 10.01.2013 a následne bol spis postúpený príslušnej pobočke, z uvedeného dôvodu žalobcu informovali o predĺžení lehoty na vydanie rozhodnutia vo veci o 60 dní. Predmetný list sa vrátil dňa 06.03.2013 Sociálnej poisťovni, ústredie Bratislava ako neprevzatý v

odbernej lehote, na základe čoho Sociálna poisťovňa listom zo dňa 08.03.2013 opätovne informovala žalobcu o skutočnosti uvedenej v liste zo dňa 05.02.2013. Sociálna poisťovňa, ústredie BA listom zo dňa 03.01.2013 požiadala MUDr. Vieru Mikolajovú, vedúcu OLPČ (Sociálna poisťovňa, pobočka Spišská Nová Ves) o opätovné posúdenie zdravotného stavu žalobcu na účely invalidity v čo najkratšom čase, rešpektujúc názor Krajského súdu v Košiciach. Listom zo dňa 27.02.2013 Sociálna poisťovňa, pobočka Prešov požiadala Krajský súd v Košiciach o zaslanie znaleckého posudku zo dňa 18.05.2012 zo súdneho spisu, ktorý je potrebný k objektívnemu posúdeniu zdravotného stavu žalobcu. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie BA zo dňa 09.04.2013 sa prerušilo konanie o invalidnom dôchodku žalobcu (podľa § 193 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 449/2008 Z.z.), zároveň bolo žalobcovi oznámené, že v konaní sa bude pokračovať po doručení posudku vypracovaného podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. Rozhodnutie bolo doručené žalobcovi dňa 19.04.2013. Listom Sociálnej poisťovne, pobočka Spišská Nová Ves zo dňa 25.04.2013 bolo oznámené Sociálnej poisťovni, ústredie BA, že za účelom akýchkoľvek pochybností v súvislosti s posúdením zdravotného stavu žalobcu je odporúčané znalecké dokazovanie. Vypracovaním znaleckého posudku bol požiadany dňa 24.4.2013 MUDr. Juraj Masaryk, Trenčianske Teplice - znalec v odbore ortopedie. Dňa 04.09.2013 bola vypracovaná lekárska správa.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. I zo dňa 28.10.2013 bol žalobcovi odňatý invalidný dôchodok. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. II zo dňa 28.10.2013 bol žalobcovi odo dňa 24.01.2008 priznaný čiastočný invalidný dôchodok. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. III zo dňa 28.10.2013, priznaním invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1, § 80 a § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. od 16.09.2010 súčasne podľa § 263a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 529/2006 Z.z. zanikol žalobcovi od 16.09.2010 nárok na doteraz vyplácaný invalidný dôchodok, na ktorý mu vznikol nárok Krajského súdu v Košiciach č.k. 2Sd/15/2008-169 zo dňa 23.10.2012.

Podaním doručeným Krajskému súdu v Košiciach dňa 09.12.2013 žalobca podal návrh na preskúmanie rozhodnutí Sociálnej poisťovne č. I, II, III zo dňa 28.10.2013. Krajský súd v Košiciach opravný prostriedok žalobcu doručil dňa 16.12.2013 Sociálnej poisťovni a požiadal ju o preskúmanie napadnutého rozhodnutia. Listom zo dňa 27.12.2013 Sociálna poisťovňa, ústredie BA doručila opravný prostriedok žalobcu Sociálnej poisťovni, pobočka Spišská Nová Ves za účelom komplexného prehodnotenia správnosti, úplnosti a presvedčivosti posudku, nakoľko žalobca v opravnom prostriedku poukazoval na nesprávne posúdenie zdravotného stavu posudkovým lekárom. Na základe odvolania žalobcu bol opätovne posúdený zdravotný stav žalobcu posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Spišská Nová Ves dňa 30.01.2014 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie dňa 19.02.2014, pričom posudkoví lekári zotrvali na pôvodnom posudku, že žalobca je od 08.04.2010 invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Sociálna poisťovňa listom zo dňa 19.02.2014 podala na Krajský súd v Košiciach návrh na preskúmanie rozhodnutia vo veci dôchodkového poistenia. Krajský súd v Košiciach rozsudkom č.k. 8Sd/78/2013-46 zo dňa 12.08.2014 zrušil rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. I, II, III zo dňa 28.10.2013 a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Rozsudok súdu bol doručený Sociálnej poisťovni dňa 18.09.2014.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. I zo dňa 14.01.2015 bol žalobcovi odňatý od 24.01.2008 invalidný dôchodok. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. II zo dňa 14.01.2015 bol žalobcovi zvýšený invalidný dôchodok podľa § 73, § 112 ods. 4, § 274, § 82 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení od 08.04.2010 v sume 324,90 eur mesačne a súčasne podľa § 263a ods. 5 zák. č. 461/2003 Z.z., č. 529/2006 Z.z. zanikol žalobcovi od 08.04.2010 nárok na doteraz vyplácaný invalidný dôchodok, ako aj na invalidný dôchodok, na ktorý mu vznikol nárok od 08.04.2010 podľa § 263 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z.z. a podľa § 29 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov v sume 263,80 eur. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne č. III zo dňa 14.01.2015, priznaním invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1, § 80 a § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. od 24.01.2008 v sume 6240 Sk súčasne podľa § 263a ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. v znení zákona č. 529/2006 Z.z. zanikol žalobcovi od 24.01.2008 nárok na čiastočný invalidný dôchodok, na ktorý mu vznikol nárok od 24.01.2008. Žalobca dňa 24.02.2015 podal proti uvedeným rozhodnutiam Sociálnej poisťovne č. I, II, III zo dňa 14.01.2015 návrh na preskúmanie na Krajský súd v Košiciach. Na základe zmien v posudkových záveroch bol opätovne posúdený nárok žalobcu na invalidný dôchodok a boli vydané rozhodnutia č. I, II, III zo dňa 05.08.2015, proti ktorým podal žalobca dňa 16.12.2015 taktiež návrh na preskúmanie na Krajský súd v Košiciach. Rozhodnutím

Sociálnej poisťovne zo dňa 06.08.2015 boli zrušené rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ústredie č. 530 308 1810 0 - I, 530 308 1810 0 - II, 530 308 1810 0 - III zo dňa 14.01.2015 o priznaní invalidného dôchodku, zvýšení sumy invalidného dôchodku a odňatí invalidného dôchodku.

Rozsudkom č.k. 5Sd/13/2015 zo dňa 14.03.2017 Krajský súd v Košiciach zrušil rozhodnutie Sociálnej poisťovne zo dňa 05.08.2015 č. I v spojení so zmenovým rozhodnutím zo dňa 14.11.2015 č. I, ako aj rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 05.08.2015 č. II, č. III a vec vrátil Sociálnej poisťovni na ďalšie konanie; žalobcovi priznal právo na náhradu trov konania.

12. Listom zo dňa 27.10.2014 verejná ochrankyňa práv upovedomila žalobcu o výsledkoch vybavenia jeho podnetu vo veci invalidného dôchodku. Verejná ochrankyňa práv po preskúmaní podnetu dospela k záveru, že Sociálna poisťovňa v preskúmanom konaní porušila základné právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Verejná ochrankyňa práv konštatovala, že Sociálna poisťovňa nekonala vo veci bez zbytočných prieťahov, v jej konaní sa vyskytli obdobia nečinnosti, keď prvá fáza konania (pred podaním opravného prostriedku) trvala viac ako jeden rok, pričom zisťovanie rozhodujúcich skutočností malo iba čiastočný vplyv na jej dĺžku, a druhá fáza konania (po zrušení vydaných rozhodnutí a vrátení veci na ďalšie konanie) trvala viac ako desať mesiacov.

13. Žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 10.02.2015 adresovanou Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky si uplatnil žalobca nárok na náhradu škody vo výške 10.000,- eur za nezákonné rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 28.10.2013 č. 530 308 1810 0 - I a II v spojení s rozhodnutím zo dňa 28.10.2013 pod č.k. 530 308 1810 0 - III, ktoré rozhodnutia boli zrušené Krajským súdom v Košiciach pod č.k. 8Sd/78/2013 - 46 zo dňa 12.08.2014, právoplatné ku dňu 04.10.2014, a ďalej za nesprávny úradný postup v konaní pod č.k. 530 308 1810 o priznaní invalidného dôchodku pred Sociálnou poisťovňou, ústredie Bratislava, pričom za nesprávny úradný postup považoval porušenie povinnosti správneho orgánu urobiť úkon resp. vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, a teda namietal nečinnosť správneho orgánu pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní a celkovo neprimerané dlhé konanie o tej istej veci. Listom z 19.02.2015 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR postúpilo predmetnú žiadosť na priame vybavenie Sociálnej poisťovni - ústredie, Bratislava.

14. Žalobca pri svojom výsluchu uviedol, že konanie Sociálnej poisťovne začalo prvým posúdením jeho zdravotného stavu dňa 11.05.2004. Následne Sociálna poisťovňa vydala rozhodnutia, ktoré boli až rozhodnutím Najvyššieho súdu SR z roku 2006 zrušené. Následne Sociálna poisťovňa vydala niekoľko ďalších rozhodnutí v jeho veci, voči ktorým podal opravné prostriedky a v roku 2008-2012 prebiehalo konania na správnom súde - Krajskom súde v Košiciach. Rozhodnutím z 23.10.2012 Krajský súd v Košiciach zrušil sedem rozhodnutí Sociálnej poisťovne s tým právnym záverom, že je potrebné priznať žalobcovi invalidný dôchodok. Na jeho prekvapenie, hoci sa Sociálna poisťovňa neodvolala, po vykonanom znaleckom dokazovaní vydala identické rozhodnutia ako pred rokom 2008. Následne na základe jeho opravných prostriedkov boli rozhodnutia Sociálnej poisťovne zrušené Krajským súdom v Košiciach s tým, že krajský súd konštatoval absenciu znaleckého posudku v spise a svojoľné konanie Sociálnej poisťovne. Vo februári 2015 mu Sociálna poisťovňa doplácala 4.000,- eur a v auguste 2015 a novembri 2015 mu Sociálna poisťovňa priznala osobný priemerný mzdový bod a doplácala mu na základe zmenových rozhodnutí následne 12.000,- eur. Voči rozhodnutiam Sociálnej poisťovne podal opravný prostriedok. Do dnešného dňa nie je ustálený jeho zdravotný stav a konanie je vedené na Krajskom súde v Košiciach, kde sa dňa 14.03.2017 konalo pojednávanie, bol vynesovaný rozsudok a súdom boli zrušené rozhodnutia Sociálnej poisťovne z 08.11.2015. Krajský súd v Košiciach konštatoval, že Sociálna poisťovňa je povinná opätovne vo veci rozhodnúť, pričom pôjde o rozhodnutie týkajúce sa výlučne zdravotného stavu žalobcu, teda za obdobie od začatia konania do dnešného dňa, t.j. 13 rokov, nie je ustálený jeho zdravotný stav. V roku 2004, kedy bol vo veku 51 rokov, mu Sociálna poisťovňa znížila dôchodok z plnej invalidity na čiastočný invalidný dôchodok. Až v roku 2010 dostal od Sociálnej poisťovne rozhodnutie o plnom invalidnom dôchodku. V roku 2008 mu ako čiastočnému invalidnému dôchodcovi priznali dôchodok vo výške 100,- eur, pričom následné doplatky z tohto obdobia mu boli vyplatené oneskorene. Toto rozhodnutie Sociálnej poisťovne v ňom vyvolalo šok, pretože prišlo po tom, čo bol úspešný na Najvyššom súde SR. Z takéhoto dôchodku nebolo možné pokryť ani výdavky na byt. Žalobca mal dve možnosti, a to buď zvýšiť príjmy, čo však v jeho prípade vo veku 51 rokov a s jeho zdravotným postihnutím neprechádzalo do úvahy. Bol aj na úrade práce, avšak nebolo možné dostať

adekvátnu prácu. Preto pristúpili k obmedzeniu výdavkov, čo spôsobilo jeho spoločenskú degradáciu. Nemohol si dovoliť kúpele ani žiadne podporné vitamíny. Žalobca je odkázaný na auto. Relaxovať chodili na chatu syna vzdialenú asi 20 km. Ocitli sa vo finančnej núdzi, pričom si na prežitie požičiaval finančné prostriedky od rodiny. Cítil sa mizerne. Syn si privyrábal darovaním krvi. Nemali peniaze ani na jedlo a aj s týmto súvisí jeho schudnutie. Žalobca je rád, že sa mu nerozpadlo manželstvo. Poukázal na skutočnosť, že ak dostal dodatočne vyplatené finančné prostriedky od Sociálnej poisťovne, tento príjem podliehal inflácii za celé to obdobie. Domnieva sa, že je potrebné aplikovať na ním uplatnené nároky zákon č. 514/2003 Z.z. v znení do 31.12.2012. Nevie, či sa dožije právoplatného rozhodnutia zo strany Sociálnej poisťovne, považuje za necitlivý postup orgánov verejnej moci, ktorý už 13 rokov posudzuje jeho zdravotný stav k 11.05.2004. Na otázku v čom spočíva a ako sa odrazila jeho spoločenská a pracovná degradácia, žalobca uviedol, že od roku 1994 bol plným invalidným dôchodcom, pričom v rokoch 1995-1997 podnikal a zamestnával dvoch zamestnancov. V tomto období mal príjem z podnikania, mohol si dovoliť jazdiť autom. Od roku 2004 nikoho nezamestnával a z invalidného dôchodku si musel hradiť aj odvody do Sociálnej poisťovne. Jeho zamestnanie alebo podnikanie slúžilo len k tomu, aby sa spoločensky zaradil. V roku 2007 bol evidovaný na úrade práce. Dostal aj podporu na podnikanie a dodnes podniká, avšak z podnikania nemá žiadne zisky. Pokles jeho príjmov v dôsledku priznaného invalidného dôchodku vo výške 100,- eur ho obmedzil spoločensky, keď do toho času zvykli s manželkou chodiť do kúpeľov, prípadne si posedieť so známymi. Od tohto obdobia to nebolo možné vzhľadom na finančnú núdzu. Keď mu Sociálna poisťovňa priznala uvedený nízky dôchodok, súčasne mu zaslala leták, aby sa hlásil o pomoc v hmotnej núdzi. Keďže však manželka ako učiteľka mala príjem, nespĺňal podmienky hmotnej núdze.

15. Podľa § 1 písm. a) a c) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len "zákon č. 514/2003 Z. z."), tento zákon upravuje
a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci,
c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

16. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci
a) nezákonným rozhodnutím,
b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
d) nesprávnym úradným postupom.

17. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

18. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

19. Podľa § 5 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. ak bolo nezákonné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, právo na náhradu škody má ten, komu nezákonným rozhodnutím škoda vznikla.

20. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

21. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

22. Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. ak bola škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, možno nárok na náhradu škody uplatniť aj vtedy, ak nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. Ak

bolo vykonateľné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, možno nárok uplatniť aj vtedy, ak bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

23. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky.

24. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

25. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

26. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

27. Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

28. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

29. Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

30. Žalobca si po zmene žaloby v konaní uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla v dôsledku nezákonných rozhodnutí vydaných Sociálnou poisťovňou v konaní o jeho invalidnom dôchodku a ďalej v dôsledku nesprávneho úradného postupu Sociálnej poisťovne v tomto konaní, pričom za nesprávny úradný postup považoval žalobca jednak prietahy v konaní v období od 11.01.2013 do 28.10.2013 identifikované tiež verejnou ochrankyňou práv v jej upovedomení o výsledku vybavenia podnetu žalobcu a jednak iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb, ktorý v konkrétnostiach odôvodňoval predovšetkým celkovou dĺžkou konania o jeho invalidnom dôchodku a neustálymi opakovanými úkonmi zo strany Sociálnej poisťovne v podobe opakovaného vypracovávania znaleckých posudkov.

31. V prípade náhrady škody uplatnenej podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci ide o prípad objektívnej zodpovednosti štátu za škodu bez ohľadu na zavinenie. Štát sa pri splnení podmienok vzniku zodpovednosti za škodu, nemôže zbaviť povinnosti nahradiť škodu. Predpokladom zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom ako zodpovednosti objektívnej je kumulatívne splnenie troch podmienok a to: 1./ existencia nezákonného rozhodnutia/ nesprávneho úradného postupu 2./ existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, resp. existencia nemajetkovej ujmy 3./ príčinná súvislosť medzi škodou/nemajetkovou ujmovou a nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom.

32. Ku žalobcom uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2.500,- eur titulom nezákonných rozhodnutí súd uvádza :

Žalobca sa domáhal nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami. Za nezákonné rozhodnutia označil žalobca vo svojom podaní zo dňa 24.07.2018 celkovo 20 rozhodnutí vydaných Sociálnou poisťovňou v konaní vedenom pod č. 530 308 1810 v období od roku 2004 do roku 2015 (k tomu bod 7. rozsudku). Nezákonnosť uvedených rozhodnutí dovodzoval žalobca zo skutočnosti, že všetkých 20 rozhodnutí bolo v štyroch súdnych konaniach pre nezákonnosť zrušených.

Medzi stranami nebolo sporným vydanie rozhodnutí, ktoré označil žalobca za nezákonné, ani skutočnosť, že tieto rozhodnutia boli na základe preskúmania súdmi v rámci správneho súdnictva zrušené. Žalobcom uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy žalovaný považoval za nedôvodný, pričom sporoval existenciu predpokladov vzniku nároku na náhradu škody, konkrétne predovšetkým existenciu nezákonného rozhodnutia v intenciách ustanovenia § 6 zákona č. 514/2003 Z. z., pretože ani jedno zo žalobcom uvedených rozhodnutí nenadobudlo právoplatnosť. Žalobca svoj uplatnený nárok opieral o ustanovenie § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., v zmysle ktorého možno nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím uplatniť aj vtedy, ak sa jedná o rozhodnutie, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť a takéto rozhodnutie bolo zrušené na základe riadneho opravného prostriedku, keď dôvodil, že rozhodnutia Sociálnej poisťovne nie sú síce právoplatné, avšak sú vykonateľné a nemajú odkladný účinok. Žalovaný uvedenú argumentáciu žalobcu odmietal s poukazom na ustanovenie § 213 zákona č. 461/2003 Z.z., na základe ktorého vyvodzoval nielen absenciu právoplatnosti, ale i vykonateľnosti rozhodnutí o invalidnom dôchodku žalobcu.

Základnými predpokladmi pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je, tak ako bolo uvedené vyššie, existencia nezákonného rozhodnutia a vznik škody, a to v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Podmienka existencie nezákonného rozhodnutia je splnená len vtedy, ak je vydané rozhodnutie následne zrušené práve z dôvodu nezákonnosti, a to na to príslušným orgánom. Pojem nezákonného rozhodnutia nie je v zákone č. 514/2003 Z. z. a ani v predchádzajúcom právnom predpise upravujúcom zodpovednosť štátu za škodu, t.j. v zákone č. 58/1969 Zb. definovaný. Dôvodová správa k zákonu č. 514/2003 Z. z. v osobitnej časti všeobecne charakterizuje nezákonné rozhodnutie ako rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré je v rozpore s právnym poriadkom Slovenskej republiky alebo záväzkami Slovenskej republiky vyplývajúcimi z platnej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, a ktoré bolo z dôvodu nezákonnosti zrušené alebo zmenené príslušným orgánom. Nedostatok výslovnej definície pojmu "nezákonné rozhodnutie" odôvodňovala dôvodová správa tým, že nezákonnosť rozhodnutia môže byť tak rozmanitá, že jeho zovšeobecnené vyjadrenie v definícii ako i zovšeobecňujúci popis naráža na neprekonateľné prekážky. Preto otázka, či bolo vydané nezákonné rozhodnutie, sa bude vždy posudzovať so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Ďalej dôvodová správa k ustanoveniu § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. výslovne uvádza, že nezákonnosť rozhodnutia nie je možné a ani účelné zisťovať v rámci konania o náhradu škody. Nezákonnosť rozhodnutia musí byť v čase prejednávania nároku o náhrade škody už konštatovaná príslušným orgánom, ktorý je podľa procesných predpisov oprávnený zrušiť nezákonné rozhodnutie pre jeho nezákonnosť. Otázku nezákonnosti rozhodnutia nie je možné riešiť ako otázku predbežnú. Keďže súd v konaní o náhradu škody je viazaný rozhodnutím orgánu, ktorým bolo právoplatné rozhodnutie zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť, nie je oprávnený sám posudzovať, či k zrušeniu došlo oprávnenne alebo neoprávnenne. Nezákonnosťou treba rozumieť nielen nesprávne právne posúdenie otázok hmotnoprávných, ale aj procesné pochybenia, ak mali vplyv na správnosť rozhodnutia. Len výnimočne nemusí byť dôvodom zrušenia rozhodnutia jeho nezákonnosť. Ide o prípady, keď sa po

vydaní napadnutého rozhodnutia situácia zmení natoľko, že už v dobe, kedy sa rozhoduje o opravnom prostriedku, netrvajú dôvody pre existenciu rozhodnutia a k jeho zrušeniu nedochádza pre nezákonnosť, ale z iných dôvodov. V zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., okrem podmienky zrušenia rozhodnutia pre nezákonnosť na to príslušným orgánom, zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím môže byť zásadne daná len vo vzťahu k takému rozhodnutiu orgánu štátu, ktoré bolo zrušené, alebo zmenené až po nadobudnutí právoplatnosti (§ 6 ods. 1 citovaného zákona), prípadne po nadobudnutí vykonateľnosti, ak ide o rozhodnutia, ktoré sú vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť (§ 6 ods. 3 citovaného zákona).

Strany neurobili v konaní sporným, že rozhodnutia označené žalobcom za nezákonné nenadobudli právoplatnosť, keďže boli zrušené súdmi v konaniach podľa tretej hlavy piatej časti v tom čase účinného Občianskeho súdneho poriadku (§ 250I a nasl.), podľa ustanovení ktorej hlavy sa postupovalo v prípadoch rozhodovania súdu o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov. Relevantným v tomto konaní bolo preto v intenciách ustanovenia § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. posúdenie, či žalobcom označené rozhodnutia boli vykonateľné napriek absencii ich právoplatnosti.

Podľa § 213 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení účinnom do 30.06.2016 (ďalej len "zákon o sociálnom poistení"), doručené rozhodnutie, proti ktorému sa nemožno odvolať alebo proti ktorému nemožno podať opravný prostriedok (§ 219) je právoplatné.

Podľa § 213 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, rozhodnutie je vykonateľné, len čo uplynie lehota na plnenie. Ak v rozhodnutí nie je uložená povinnosť na plnenie, rozhodnutie je vykonateľné, len čo nadobudne právoplatnosť.

Súd po posúdení predmetných rozhodnutí (k tomu bod 11. rozsudku) s poukazom na citované ustanovenia zákona o sociálnom poistení dospel k záveru, že žalobcom označené rozhodnutia nenadobudli nielen právoplatnosť, ale ani vykonateľnosť. Rozhodnutia Sociálnej poisťovne o invalidnom dôchodku žalobcu nie sú rozhodnutiami, ktorými by sa ukladala povinnosť na plnenie, a preto vykonateľnosť takýchto rozhodnutí bola viazaná na nadobudnutie ich právoplatnosti tak, ako to jednoznačne vyplýva z druhej vety vyššie citovaného ustanovenia § 213 ods. 2 zákona o sociálnom poistení. Súd sa teda v tejto časti v plnom rozsahu stotožnil s námietkami žalovaného o absencii právoplatnosti a rovnako i vykonateľnosti rozhodnutí o invalidnom dôchodku žalobcu. Súd zároveň poukazuje i na to, že v konaní nebolo preukázané, že by všetky rozhodnutia označené žalobcom za nezákonné boli zrušené pre nezákonnosť, keď pri rozhodnutí Sociálnej poisťovne zo dňa 06.08.2015 súd nemal vôbec preukázané jeho zrušenie, napriek tomu, že i uvedené rozhodnutie označil žalobca za nezákonné, v príčinnej súvislosti s ktorým mu mala vzniknúť uplatnená nemajetková ujma. S poukazom na uvedené dospel súd k záveru, že podanej žalobe v časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy titulom nezákonných rozhodnutí nie je možné vyhovieť z toho dôvodu, že žalobcom označené rozhodnutia nemožno považovať za také nezákonné rozhodnutia, existencia ktorých by zakladala žalobcovi právo úspešne sa domáhať proti žalovanému náhrady škody. Súd teda nemal za preukázaný hneď prvý z predpokladov zodpovednosti štátu za škodu, a to existenciu nezákonného rozhodnutia tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 6 zákona č. 514/2003 Z. z.

Ďalším dôvodom, pre ktorý by v prejednávanej veci žalobca nemohol byť v časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy titulom nezákonných rozhodnutí úspešný, bolo nesplnenie hmotnoprávnej podmienky na uplatnenie si nároku na náhradu škody v tejto časti, a to jeho predbežné prerokovanie s ohľadom na spôsob uplatnenia nároku zo strany žalobcu. Súd mal v konaní preukázané, že žalobca požiadal o predbežné prerokovanie svojho nároku na náhradu škody žiadosťou zo dňa 10.02.2015 adresovanou Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktoré postúpilo predmetnú žiadosť na priame vybavenie Sociálnej poisťovni - ústredie, Bratislava (čiže v tomto smere súd nepovažoval za dôvodnú námietku žalovaného o tom, že takúto žiadosť neeviduje). Žalobca si uvedenou žiadosťou uplatnil nárok na náhradu škody jednak za nesprávny úradný postup a jednak za nezákonné rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 28.10.2013 č. 530 308 1810 0 - I a II v spojení s rozhodnutím zo dňa 28.10.2013 pod č.k. 530 308 1810 0 - III, ktoré rozhodnutia boli zrušené Krajským súdom v Košiciach pod č.k. 8Sd/78/2013 - 46 zo dňa 12.08.2014, právoplatné ku dňu 04.10.2014. Žalobca teda v žiadosti označil celkom tri rozhodnutia Sociálnej poisťovni zo dňa 28.10.2013, od ktorých odvíjal svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, o ktorej predbežné prerokovanie požiadal príslušný orgán. Súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že podmienka predbežného prerokovania nároku

v zmysle § 15 a § 16 zákona č. 514/2003 Z.z. je splnená, len ak v oboch konaniach si poškodený uplatňoval nárok v rovnakom rozsahu a z rovnakého titulu. Žalobca sa v súdnom konaní po zmene žaloby domáhal nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 2.500,- eur, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami, pričom za nezákonné rozhodnutia označil vo svojom podaní zo dňa 24.07.2018 celkovo 20 rozhodnutí vydaných Sociálnou poisťovňou v konaní vedenom pod č. 530 308 1810 v období od roku 2004 do roku 2015. Žalobca teda vymedzil celkovo 20 samostatných titulov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu ním uplatnenú v jednej sume vo výške 2.500,- eur. Žalobca si uplatnil zaplatenie jednej peňažnej sumy bez toho, aby z jeho podania bolo zrejmé, v akom rozsahu sa uplatnená peňažná suma vzťahuje ku tomu-ktorému titulu, teda v akom rozsahu si uplatňuje žalobca nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v príčinnej súvislosti s jednotlivými rozhodnutiami ním označenými za nezákonné. Pri takomto spôsobe uplatnenia si nároku by bolo možné žalobe žalobcu vyhovieť len za predpokladu, že by súd mal za preukázané splnenie všetkých podmienok zodpovednosti za škodu pri všetkých rozhodnutiach označených žalobcom za nezákonné. Keďže súd na základe vyššie uvedených skutočností nad rámec troch rozhodnutí Sociálnej poisťovne zo dňa 28.10.2013, na základe ktorých požiadal žalobca o predbežné prerokovanie svojho nároku, nepovažoval za splnenú hmotnoprávnu podmienku na uplatnenie si nároku na náhradu škody v podobe jeho predbežného prerokovania príslušným orgánom a v prípade jedného rozhodnutia označeného žalobcom nemal súd preukázané vôbec ani jeho zrušenie, s ohľadom na spôsob uplatnenia nároku zo strany žalobcu v podobe jednej peňažnej sumy bez jej konkrétnej špecifikácie, nebolo by možné ani z tohto dôvodu žalobe vyhovieť, keďže za daného stavu by nebolo možné určiť, v akom rozsahu pripadá uplatnená nemajetková ujma na jednotlivé rozhodnutia, u ktorých uvedená podmienka predbežného prerokovania nároku nebola splnená, prípadne na rozhodnutie, ktoré nebolo zrušené pre nezákonnosť. Základnou povinnosťou žalobcu v konaní je povinnosť tvrdiť relevantné skutočnosti v rozsahu, aby bolo možné posúdiť dôvodnosť uplatneného nároku. Predpokladom úspešnosti žaloby je teda najskôr relevantné skutočnosti tvrdiť a potom ich preukázať príslušnými listinnými dôkazmi. Povinnosť tvrdenia nazývaná i bremenom tvrdenia je primárnou povinnosťou žalobcu ako strany sporu, ktorý iniciuje súdne konanie. Tvrdenie rozhodných skutočností stranou nie je súdom vynútiteľné. V prípade nedostatočného naplnenia tejto povinnosti súd môže len od strany žiadať doplnenie skutkových tvrdení, pretože jeho tvrdenia nie sú úplné, čo v danom prípade súd aj urobil, keď na pojednávaní dňa 01.06.2018 žalobcu upozornil na potrebu presnej špecifikácie uplatneného nároku. Súd pritom nemôže nahrádzať skutkové tvrdenia žalobcu o ním uplatnenom nároku a rozhodovať o vlastnej predstave o rozhodujúcich skutkových okolnostiach.

33. Ku žalobcom uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 1.250,- eur titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v zbytočných prietahoch v konaní a nemajetkovej ujmy vo výške 1.250,- eur titulom nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v inom nezákonnom zásahu do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb súd uvádza :

Žalobca sa domáhal nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Sociálnej poisťovne v konaní o jeho invalidnom dôchodku. Žalobca nesprávny úradný postup Sociálnej poisťovne v konkrétnostiach odôvodňoval jednak prietahmi v konaní v období od 11.01.2013 do 28.10.2013, kedy Sociálna poisťovňa po tom, ako jej bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie Krajský súd v Košiciach, opätovne nerozhodla v zákonnej 120-dňovej lehote tak, ako jej to podľa žalobcu ukladá zákon č. 461/2003 Z. z. a ďalej nesprávny úradný postup, posudzujúc tento ako iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb, odôvodňoval predovšetkým celkovou dĺžkou konania o jeho invalidnom dôchodku a neustálymi opakovanými úkonmi zo strany Sociálnej poisťovne v podobe opakovaného vypracovávania znaleckých posudkov. Ohľadom prietahoch v konaní žalobca poukazoval predovšetkým na upovedomenie verejnej ochrankyne práv o výsledku vybavenia jeho podnetu, v rámci ktorého táto dospela k záveru, že Sociálna poisťovňa v preskúmanom konaní porušila základné právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

V zmysle konštantnej judikatúry sa za nesprávny úradný postup považuje konanie štátneho orgánu, pri ktorom porušil právnymi normami predpísané pravidlá. Spravidla ide o postup, úkony, ktoré s rozhodovacou činnosťou priamo nesúviseli, avšak nie je vylúčené, aby bola škoda spôsobená postupom uskutočneným aj v rámci rozhodovacej činnosti, za predpokladu, že úkony nesprávneho úradného postupu priamo k vydaniu rozhodnutia nevedú a bezprostredne sa v obsahu rozhodnutia neprejavia. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj iná činnosť orgánu štátu alebo iné vady v spôsobe vedenia

konania, ako i zbytočné prietahy v konaní. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie (nie však samotné vydanie rozhodnutia), lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci "bez zbytočných prietahov" (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky). Podľa zákona č. 514/2003 Z. z. sa za nesprávny úradný postup považujú teda aj zbytočné prietahy v konaní.

O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a majetkovou a nemajetkovou ujmu ide vtedy, ak ujma vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu, teda ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku a to bezprostredný, pri ktorom platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, nevznikla by ani nemajetková ujma.

Pri posudzovaní dôvodnosti nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu sa súd v prvom rade zaoberal tým, či žalobca preukázal splnenie predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. Pokiaľ išlo o splnenie prvotného predpokladu, a to nesprávneho úradného postupu žalovaného spočívajúceho v prietahoch v konaní Sociálnej poisťovne č.k. 5303081810 v období vymedzenom žalobcom v návrhu na zmenu žaloby, t.j. od 11.01.2013 do 28.10.2013, mal súd za to, že z vykonaného dokazovania (pripojeného spisu Sociálnej poisťovne č.k. 5303081810) vyplynulo, že zo strany Sociálnej poisťovne boli v predmetnom období priebežne vykonávané jednotlivé úkony, s tým, že súd na rozdiel od verejnej ochrankyne práv nezistil tak závažné obdobia nečinnosti, na základe ktorých by konštatoval zbytočné prietahy v konaní vo vymedzenom období. Pokiaľ ide o námietku žalobcu, že Sociálna poisťovňa v tomto období po tom, ako jej bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie Krajským súdom v Košiciach, opätovne nerozhodla v zákonnej 120-dňovej lehote tak, ako jej to ukladá zákon č. 461/2003 Z. z., súd sa v tomto smere stotožnil s tvrdením žalovaného o tom, že ustanovenie § 210 ods. 2 zákona o sociálnom poistení stanovuje lehoty na rozhodnutie vo vzťahu k začatiu konania, teda nie v prípadoch po vrátení veci súdom na ďalšie konanie. Súd sa rovnako stotožnil i s tvrdením žalovaného o tom, že konštatovanie porušenia základného práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky zo strany verejnej ochrankyne práv nie je v prejednávanej veci pre súd závažné, keď podľa názoru súdu zo žiadneho ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. takáto viazanosť pre súd rozhodujúci o uplatnenom nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci nevyplýva. Pokiaľ išlo o splnenie prvotného predpokladu vzniku zodpovednosti štátu za škodu, súd v ďalšom prihliadol na celkovú dĺžku predmetného konania, kedy Sociálna poisťovňa vo veci začala konať ešte v roku 2004 a do doby rozhodnutia súdom toto konanie nie je právoplatne skončené. Pochopiteľne súd bral do úvahy potrebu posudzovania zdravotného stavu žalobcu a vypracovávanie znaleckých posudkov v rámci konania o jeho invalidnom dôchodku a taktiež zohľadnil i dĺžku súdnych konaní iniciovaných žalobcom, avšak napriek tomu súd dospel k záveru, že zo strany Sociálnej poisťovne došlo v predmetnom konaní k nesprávnemu úradnému postupu spočívajúcemu v neprimeranej dĺžke tohto správneho konania. Na základe uvedeného mal súd potom za naplnený jeden z predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a to existenciu nesprávneho úradného postupu.

Ďalšou podmienkou, ktorej kumulatívne splnenie predpokladá vznik žalobcom uplatneného nároku voči žalovanému, je existencia škody a príčinnej súvislosti medzi žalobcom tvrdenou škodou (nemajetkovou ujmu) a nesprávnym úradným postupom (spočívajúcim v neprimeranej dĺžke správneho konania).

Žalobca pri svojom výsluchu vznik nemajetkovej ujmy v konkrétnostiach odôvodňoval tým, že v dôsledku zníženia dôchodku musel pristúpiť k obmedzeniu výdavkov, čo spôsobilo jeho spoločenskú degradáciu. Nemohol si dovoliť kúpele ani žiadne podporné vitamíny. Relaxovať chodili na chatu syna vzdialenú asi 20 km. Ocítli sa vo finančnej núdzi, pričom si na prežitie požičiaval finančné prostriedky od rodiny. Cítil sa mizerne. Syn si privyrábal darovaním krvi. Nemali peniaze ani na jedlo a aj s týmto súvisí jeho schudnutie.

Podľa ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká za súčasného splnenia dvoch podmienok, a to, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na spôsobenú ujmu a jednak, že nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Nemajetková ujma pritom predstavuje zásah do inej ako majetkovej sféry poškodeného

vplývajúcej na jeho povesť, doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy a spoločenské postavenie, ktorej vznik v jednotlivých oblastiach života (§ 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z.) a že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyvázenie takto vzniknutej ujmy, je povinný preukázať poškodený. S poukazom na vyššie uvedené, podľa mienky súdu, samotná existencia nesprávneho úradného postupu žalovaného nemá bez ďalšieho za následok vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť prieťahov v konaní, i keď dlhodobějších, príp. neprimerane dlhé konanie, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich ich vplyv, dopad, ako aj následky tohto nesprávneho úradného postupu na poškodeného v rôznych oblastiach života a pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Konanie o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je totiž súdnym konaním, v ktorom platí zásada kontradiktórnosti a unesenia dôkazného bremena stranou sporu a nemožno ho stotožňovať napr. s konaním ústavného súdu o sťažnosti na porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, v ktorom ústavný súd zistiac, že štátny orgán spôsobil neodôvodnené prieťahy v konaní, prizná sťažovateľovi aj primerané finančné zadostučinenie. Preto, aby mohlo byť priznané zadostučinenie je potrebné, aby poškodený nielen tvrdil ale aj preukázal, že mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu ujma nemajetkovej povahy vznikla. Musí teda tvrdiť, v čom táto ujma spočívala a navrhnúť príslušné dôkazy na podporu týchto tvrdení. Napokon i Ústavný súd Slovenskej republiky (II. ÚS 467/08) konštatoval, že právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (v zmysle čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky) nie je absolútne, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenie. Tie sú podľa mienky súdu zakotvené práve v zákone č. 514/2003 Z.z., a ich existenciu žalobca v konaní nepreukázal, keď nepreukázal vplyv a dopad nesprávneho úradného postupu žalovaného na jeho rodinný a spoločenský život, na jeho česť, vážnosť a dôstojnosť. Žalobca teda neunesol v konaní dôkazné bremeno ohľadom vzniku jeho nároku na nemajetkovú ujmu čo do základu ani čo do výšky. Žalobca v konaní jednak neuviedol žiadne skutkové tvrdenia na preukázanie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch s prihliadnutím na pravidla uvedené v § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., a ani v konaní nepreukázal, že by mu vôbec nárok na takúto škodu vznikol.

34. Sumarizáciou vyššie uvedeného možno teda uzavrieť, že žalobca v konaní nepreukázal splnenie predpokladov zodpovednosti žalovaného za vznik nemajetkovej ujmy, keď v konaní v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy titulom nezákonných rozhodnutí nepreukázal už samotnú existenciu nezákonného rozhodnutia a v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu nepreukázal vznik a existenciu nemajetkovej ujmy, a tiež nepreukázal ani existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi tvrdným nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou nemajetkovou ujmu. Keďže na vyvodenie zodpovednosti voči štátu je potrebné kumulatívne, t.j. súčasné splnenie všetkých zákonom stanovených podmienok, súd posúdil nárok žalobcu ako nedôvodný a v celom rozsahu ho zamietol.

35. Súd o trovách konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario i za použitia analógie podľa čl. 4 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol, žalovaný bol teda v konaní plne úspešný. Žalovanému však súd nepriznal náhradu trov konania, nakoľko možnosť priznania náhrady vylučovalo to, že mu v tomto konaní preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy konania nevznikli, a preto si žalovaný trovy konania ani nežiadal priznať (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 26. októbra 2016, sp. zn. 6 Cdo 544/2015).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd Bratislava I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.